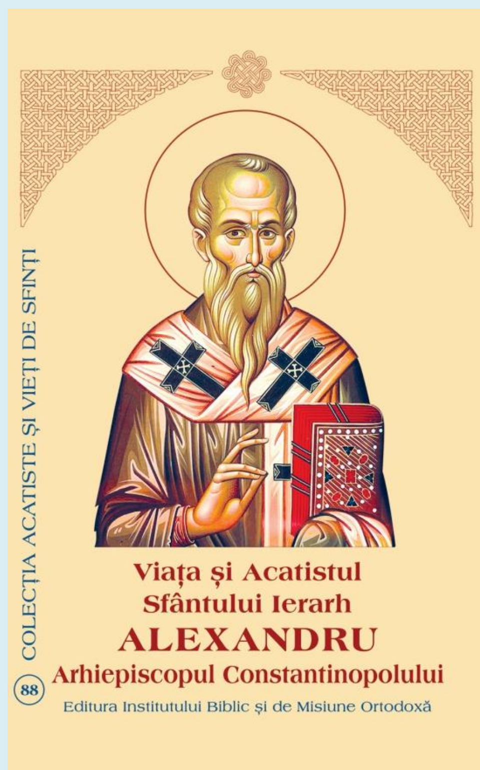
Acatistul Sfântului ierarh Alexandru, patriarhul Constantinopolului
(30 august)

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi **troparele** de umilinţă, glasul 6:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Apoi:

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul Sfântului ierarh Alexandru, patriarhul Constantinopolului (glasul al 8-lea): Cu turma ta, ca cel ce m-am izbăvit de cei răucredincioși, aduc semne de biruință și mulțumire, ție nebiruitului viteaz, ierarhe. Pentru că ai omorât pe Arie, cel nebun și ai amuțit pe filosoful cel semeț. Pentru aceea, grăiesc către tine: Bucură-te, părinte, de trei ori fericite!

Condacul 1

Noi, turma ta, prin vitejia ta, ierarhe, izbăvindu-ne de mărirea idolească a celor necredincioși, mulțumim ție și cântăm cântare pentru biruință. Celui ce a doborât pe Arie și cu totul, a legat limba filosofului, grăim: ***Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!***

Icosul 1

Arătatu-te-ai din tinerețe, cinstitor de Dumnezeu căci Cuvântului Evangheliei urmând, ai părăsit părinții și rudele și ai poftit viața cea mai bună, luând jugul Domnului; pentru unele ca acestea, grăim ție:
Bucură-te, ierarhe sfinte, omule ceresc;
Bucură-te, fericite și îngere pământesc;
Bucură-te, că în lume mărirea nu te-a amăgit;
Bucură-te, că acum în cer te-ai sălășluit;
Bucură-te, că smerenia te-a adus la cele înalte;
Bucură-te, că ai supus cu totul pe eretici;
Bucură-te, cel ce ți-ai păzit trupul de patimi;
Bucură-te, că de tine demonii au fost biruiți;
Bucură-te, vița cea bună cu rod dumnezeiesc;
Bucură-te, cel ce hrănești cu Cuvânt duhovnicesc;
Bucură-te, că din obște ai fost ales păstor;
Bucură-te, că prin tine noi ne-am păzit de erezie;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 2
Auzit-am, Alexandre de învățăturile tale și m-am minunat, căci tu te arătai a fi om prea neînvățat și mai pe urmă, pe mulți ai rușinat în sobor cu cuvintele tale, pe care i-ai și învățat să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 2
Vrând a merge la întâiul Sobor din Niceea, după porunca patriarhului, te-ai pregătit prin rugăciune către Dumnezeu, împodobindu-te cu fapte bune și - Duhul Sfânt fiind cu tine - te-ai înfățișat. Pentru aceasta, auzi de la noi:
Bucură-te, părinte, că ești iubit de Mitrofan;
Bucură-te, Diadohe, la al său din urmă an;
Bucură-te, că în Niceea ai biruit la Sobor;
Bucură-te, sfinte, că ai fost de uimire tuturor;
Bucură-te, că ai fost cu duhul, mai presus de om;
Bucură-te, că mulțime de oameni ai adus la credință;
Bucură-te, gură sfântă vorbitoare de adevăr;
Bucură-te, înțelepciune ce despici firul de păr;
Bucură-te, prea iubitul arhiereilor mari;
Bucură-te, următorul celor tari în credință;
Bucură-te, că acum petreci cu cei ce slăvesc pe Dumnezeu;
Bucură-te, că în veci cu dânșii te vei veseli;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 3

Te-ai arătat în lume păstor bun, Alexandre spre mustrarea fărădelegilor, că tu ai rușinat pe Arie cel orbit de erezie și voiești a curăți de pe pământ toate învățăturile lui cele nedrepte, ca turma ta să o luminezi, părinte; pentru aceea, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 3

Arătatu-te-ai tare mustrător ereziei nebunului Arie și îngrozindu-l pe el, i-ai zis să nu mai cârtească împotriva Fiului lui Dumnezeu. Pentru aceea și noi, ca unui viteaz nebiruit grăim către tine:
Bucură-te, istețime de minte care toate le întreci;
Bucură-te, surpătorul capetelor cu minți seci;
Bucură-te, ajutorul conducătorilor creștini;
Bucură-te, surpătorul celor plini de erezie;
Bucură-te, întărirea dogmei celor credincioși;
Bucură-te, doborârea vorbei celor mincinoși;
Bucură-te, că prin tine creștinii mult s-au întărit;
Bucură-te, că slăvirea idolilor ai surpat;
Bucură-te, cel ce ai smuls neghina dintre oameni;
Bucură-te, că prin tine, toate relele s-au scurs;
Bucură-te, cel ce ai hrănit lumea cu Cuvântul;
Bucură-te, că acum de noi toți ești prea mărit;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 4

O, întru tot lăudate, ierarhe Alexandre, toiagul cel tare al bătrâneților, întreaga înțelepciune a povățuirii tinerilor, povățuitorul pruncilor, lauda a tot poporul și cununa Bisericii, pe tine te lăudăm cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 4

Ca să arăți a ta mare și fierbinte credință ce ai către Fiul lui Dumnezeu, nu te-ai împotrivit poruncii împăratului, când ți s-a poruncit să te întreci cu filosoful, pentru dogmele cele propovăduite de apostoli; pentru aceea și noi grăim ție:
Bucură-te, slujitorul cel gata pentru Hristos;
Bucură-te, ascultătorul conducătorului credincios;
Bucură-te, cel ce urmezi dogmelor apostolești;
Bucură-te, surpătorul măririi celei idolești;
Bucură-te, luptătorul cu Arie cel stricat;
Bucură-te, că pe dânsul în Sobor l-ai rușinat;
Bucură-te, păzitorule al legii celei creștinești;

Bucură-te, că ai putut cu darul să legi gurile cele potrivnice;
Bucură-te, rugătorule fierbinte către Dumnezeu;
Bucură-te, fericite de minuni făcător;
Bucură-te, că prin tine, ne închinăm Sfintei Treimi;
Bucură-te, totdeauna strigăm ție, părinte;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 5

Către Sobor mergând oarecând urâtul Arie, cu îngâmfare și cu mândrie mare, a socotit a răzvrăti Biserica lui Hristos, iar tu, sfinte, l-ai făcut a rămâne rușinat și pe popor ai învățat să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 5

Mergând tu, Alexandre de la Sobor, ai venit către Mitrofan, părintele tău și stând înaintea lui, cu smerenie, ai zis: Duhul Domnului peste mine în ziua necazului meu, că am biruit pe Arie cel rău credincios, iar sfântul părinte a zis către tine, unele ca acestea:
Bucură-te, prea fericite, păstorule cuvios;
Bucură-te, minunate slujitor al lui Hristos;
Bucură-te, că pe tine din pruncie, te-am iubit;
Bucură-te, totdeauna alesule prea iubit;
Bucură-te, că în lume ești de credincioși prea lăudat;
Bucură-te, că al tău nume de toți este prea mărit;
Bucură-te, următorul și ascultătorul meu;
Bucură-te, păzitorul credinței lui Dumnezeu;
Bucură-te, că în Biserică povața ta, în veci va sta;
Bucură-te, că dintr-însa toți creștinii vor gusta;
Bucură-te, că prin tine, mulțimea s-a mântuit;
Bucură-te, totdeauna că Duhul Sfânt te-a umbrit;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 6

Minunată s-a arătat viața ta pe pământ, Alexandre că din vremea tinereților tale, ai iubit pe Domnul, mai mult decât orice pe lume; pentru aceea, ai fost prea mărit, încredințându-ți-se poporul creștinesc, care grăia către Domnul: ***Aliluia!***

Icosul 6

De împresurările diavolești ai izbăvit pe oameni, părinte, cu rugăciunile tale și cu râurile sudorilor tale ai stins mulțimea zeilor păgâni, iar acum dăruindu-ne vindecări neputințelor noastre, ierarhe, grăim ca unui păstor bun:

Bucură-te, luminarea care pe toți luminezi;
Bucură-te, cel ce lumea către Hristos îndreptezi;
Bucură-te, izgonirea patimilor de mulți ani;
Bucură-te, tu, balsamul și doctorul fără bani;
Bucură-te, stingătorul dogmelor păgânești;
Bucură-te, temeinicirea credinței creștinești;
Bucură-te, cel ce cu hrană prea sfințită ne-ai păscut;
Bucură-te, că prin tine, pe Hristos am cunoscut;
Bucură-te, cel ce nouă ne-ai vestit Treimea Sfântă;
Bucură-te, că adevărul prin tine s-a întărit;
Bucură-te, că pentru acestea, ne auzi pe noi prea mărindu-te;
Bucură-te, că în ceruri cu toți drepții locuiești;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 7

Având vicleană cunoștință, Arie, a început a propovădui învățături fără de Dumnezeu și, intrând în turma ta, ca un lup, a vrut să răpească spurcata fiară, că și până la împăratul s-a dus cu vicleşug, amăgindu-l, dar tu cu rugăciunile tale l-ai gonit și ai învățat pe toți să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 7

Și mai înainte împotrivindu-te lui Arie celui de 3 ori blestemat, ai rușinat învățăturile lui fără de Dumnezeu; dar a doua oară la Sobor l-ai înfruntat și doborându-l de tot, l-ai rușinat și l-ai surpat cu rugăciunile tale; pentru aceea ca unui viteaz și ierarh, grăim:
Bucură-te, ierarhe, înțeleptule păstor;
Bucură-te, prea sfințite, bunule învățător;
Bucură-te, mare arhiereu al Bizanțului;
Bucură-te, învățătorul dogmelor lui Dumnezeu;
Bucură-te, tâlcuire a celor cu greu de priceput;
Bucură-te, că prin tine, calea cea dreaptă s-a început;
Bucură-te, stricătorul ereziei păgânești;
Bucură-te, vestitorul Adevărului ceresc;
Bucură-te, cel ce lesne pe Arie l-ai biruit;
Bucură-te, că prin tine, de erezie ne-am izbăvit;
Bucură-te, întărirea Bisericii lui Hristos;
Bucură-te, stâlpul legii poporului credincios;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 8

Minune dumnezeiască ai arătat, fericite, celui ce a alergat la tine cu căldură, de tot necazul și năvălirea izbăvind pe cei ce cu neîndoită nădejde și cu credință cântă lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 8

Ca cel ce cu îndrăzneală păzești turma lui Hristos de vrăjmașii cei văzuți și nevăzuți și pe cei ce scapă sub adăpostirea ta îi aperi de năvălirea lor, Alexandre, prea fericite și pe noi, care suntem înviforați de gânduri și de lucruri necuvioase, izbăvește-ne, ca să grăim ție:
Bucură-te, ierarhe și păstorule ales;
Bucură-te, învățătorul cel cu cuvânt de înțeles;
Bucură-te, păzitorule al turmei celei creștinești;
Bucură-te, gonitorul năvălirii vrăjmașe;
Bucură-te, cârmuirea Bisericii lui Hristos;
Bucură-te, ajutătorul poporului creștinesc;
Bucură-te, cel ce îndată alergi să ne fii de folos;
Bucură-te, cel ce stând în ceruri, pentru noi mijlocești;
Bucură-te, mângâierea celor triști și necăjiți;
Bucură-te, scutul celor deznădăjduiți;
Bucură-te, prea sfințite, iubitul lui Dumnezeu;
Bucură-te, cuvioase, dulce părintele meu;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 9

Nu ne pricepem de unde să începem a-ți aduce laudă ție, părinte și ce cântare îți vom cânta? Sau cu ce cunună te vom încununa? Că, aducându-ne aminte de smerenia și de faptele tale cele minunate, ne spăimântăm! Și, cu nedumerire prea mărindu-te, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 9

Văzând Stăpânul a tot neamul omenesc pierzându-se cu erezia nebuniei lui Arie, te-a trimis pe tine mustrător al învățăturilor lui eretice, iar tu, părinte, ca pe un urât l-ai lepădat, stingându-l cu totul de pe fața pământului; de aceea pentru unele ca acestea, grăim ție:
Bucură-te, Alexandre, luptătorule îndrăzneț;
Bucură-te, pierzătorul lui Arie cel semeț;
Bucură-te, că ai stins clevetirea filosofului;
Bucură-te, că ai învins, cu totul pe eretici;
Bucură-te, îngrădirea gurilor care hulesc;
Bucură-te, rușinarea tuturor care clevetesc;

Bucură-te, adevărat slăvitor al PreaSfintei Treimi;
Bucură-te, îndreptător al credinței celei sfinte;
Bucură-te, apărarea dogmelor apostolești;
Bucură-te, gonitorul închinării păgânești;
Bucură-te, bucuria poporului creștinesc;
Bucură-te, că toți cei din obștea creștinilor, se fălesc cu tine;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 10

Auzit-am pe înșiși ereticii grăind și pe filosofi spunând tuturor minunile tale pe care le-ai făcut cu dânșii, părinte și în unire intrând, am prea mărit puterea cea dată ție de la Dumnezeu, că tu ca un bun păstor, degrab alergi către cei ce te roagă pe tine și pentru toți te rogi lui Dumnezeu Stăpânului, cântându-I: ***Aliluia!***

Icosul 10

Izbăvește-ne, părinte cu rugăciunile tale, ca și pe turma ta de erezia lui Arie; auzine, prea cuvioase, precum ascultând pe împăratul, ai rușinat pe filosoful cel mincinos; dă-ne mână de ajutor, Sfinte Alexandre, precum ai dat și părinților la Sobor împotriva lui Arie, nouă celor ce grăim:
Bucură-te, ierarhe, bunul nostru sprijinitor;
Bucură-te, cel ce nouă ești mare învățător;
Bucură-te, prea sfințite, vasul cel ales și sfânt;
Bucură-te, că îți cântă laude toți credincioșii;
Bucură-te, sprijinirea conducătorilor creștini;
Bucură-te, mângâierea celor plini de necazuri;
Bucură-te, rugătorul cel cald, către Dumnezeu;
Bucură-te, mângâierea prea întristatului nostru suflet;
Bucură-te, cuvioase părinte, mielul cel blând;
Bucură-te, luminarea relelor mele gânduri;
Bucură-te, bunul nostru apărător fierbinte;
Bucură-te, cel ce ajuți tuturor creștinilor;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 11

Tu ești păstorul cel bun, Alexandre, ierarhe care turma ta ai povățuit-o către pășunea duhovnicească și din izvorul Raiului ai adăpat-o pe dânsa, învățând-o să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 11

Pom al Raiului fiind fericite, cu stâlpări de rugăciune neîncetată către Dumnezeu, învrednicește-ne și pe noi a ne adăposti sub umbra aceluia, ca să grăim ție așa:
Bucură-te, cel ce ți-ai pus sufletul tău pentru noi;
Bucură-te, cuvioase, cel ce ne umbrești de rău;
Bucură-te, cel ce turma ta o păzești și o adăpostești;
Bucură-te, cel ce și acum grabnic ne ajuți pe noi;
Bucură-te, că acum te-ai învrednicit de cele înalte;
Bucură-te, că Stăpânul sufletul ți-a îndulcit;
Bucură-te, bucuria cereștilor Heruvimi;
Bucură-te, veselia Îngerilor și Serafimilor;
Bucură-te, cel ce privești veșnic prea sfințitul Rai;
Bucură-te, că într-însul luminat te prea mărești;
Bucură-te, grăim ție, ierarhe al lui Hristos;
Bucură-te, și trimite credincioșilor folos;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 12

Mintea ta cea întru tot cinstită, pe Arie cel stricat la minte, l-a rușinat și prin înțelepciune ai surpat mulțimea zeilor păgâni; rugămu-te, surpă și acum pe toți vrăjmașii și împotrivitorii bunilor conducători, ca, bucurându-ne să cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 12

Cu inima ne-am spăimântat, cu sufletul ne-am cutremurat de faptele tale cele minunate, ierarhe Alexandre; de aceea dezlegându-ne limba, pe cât ne pricepem, grăim către tine așa:
Bucură-te, ierarhe Alexandre, păstorul cel minunat;
Bucură-te, cel ce în lume lucruri prea mărite ai lucrat;
Bucură-te, înțelepte cel cu Duh dumnezeiesc;
Bucură-te, gură sfântă, cu cuvânt ritoricesc;
Bucură-te, că prin tine, Arie a fost biruit;
Bucură-te, că ai nimicit erezia cea rea;
Bucură-te, că păgânii de tine s-au rușinat;
Bucură-te, că în lume, vei fi veșnic lăudat;
Bucură-te, căci credința prin tine, a înflorit;
Bucură-te, că prin trudă, ai adus rod însutit;
Bucură-te, că acum te-a încununat Hristos;
Bucură-te, totdeauna îți grăim ție neîncetat;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

Condacul 13 (de 3 ori)
O, păstorule prea bun, cu umilință dintru adâncul inimii ne rugăm: auzi-ne pe noi care aducând această puțină rugăciune din învăpăierea sufletelor noastre, cădem către tine; fii mijlocitor către Preamilostivul Dumnezeu ca să stingă cugetele viclene ale vrăjmașilor noștri și să ne izbăvească de toată nevoia și necazul, care tulbură odihna și liniștea vieții noastre, iar noi, lăudându-L pe Dumnezeu Îi cântăm: ***Aliluia!***

Apoi, se zice iarăși:

Icosul 1
Arătatu-te-ai din tinerețe, cinstitor de Dumnezeu, căci Cuvântului Evangheliei urmând, ai părăsit părinții și rudele și ai poftit viața cea mai bună, luând jugul Domnului; pentru unele ca acestea, grăim ție:
Bucură-te, ierarhe sfinte, omule ceresc;
Bucură-te, fericite și îngere pământesc;
Bucură-te, că în lume mărirea nu te-a amăgit;
Bucură-te, că acum în cer te-ai sălășluit;
Bucură-te, că smerenia te-a adus la cele înalte;
Bucură-te, că ai supus cu totul pe eretici;
Bucură-te, cel ce ți-ai păzit trupul de patimi;
Bucură-te, că de tine demonii au fost biruiți;
Bucură-te, vița cea bună cu rod dumnezeiesc;
Bucură-te, cel ce hrănești cu Cuvânt duhovnicesc;
Bucură-te, că din obște ai fost ales păstor;
Bucură-te, că prin tine noi ne-am păzit de erezie;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!

și **Condacul 1**
Noi, turma ta prin vitejia ta, ierarhe, izbăvindu-ne de mărirea idolească a celor necredincioși, mulțumim ție și cântăm cântare pentru biruință. Celui ce a doborât pe Arie și cu totul a legat limba filosofului, grăim: ***Bucură-te, Sfinte ierarhe Alexandre!***

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfântului ierarh Alexandru, patriarhul Constantinopolului şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin!

***

Sfântul Alexandru s-a născut în anul 239 în Calabria, din părinți creștini, Gheorghe și Vriena.

De tânăr a viețuit în pustnicie, nevoindu-se în rugăciuni și posturi și suferind multe de la păgâni în acele vremuri de prigoană.

După o vreme a mers în Grecia, împreună cu doi ucenici, Vitalie și Nichifor, iar de acolo la Bizanț, unde păstorea Sfântul Mitrofan (306-325). Acesta, neputând îndeplini slujirea sa din pricina bătrâneții, l-a hirotonit pe Alexandru horepiscop în anul 314, spre a-l ajuta în îndeplinirea sarcinilor arhierești.

Când s-a adunat la Niceea întâiul Sinod Ecumenic, în anul 325, din porunca Sfântului împărat Constantin cel mare (306-337), arhiepiscopul Mitrofan, neputând să se ducă la acel sobor, din pricina bătrâneții și a slăbiciunii trupești, a trimis pe acest Alexandru, apărător al dreptei credințe.

El, șezând în sobor în locul arhiepiscopului său, s-a luptat mult prin cuvânt pentru dreapta credință împotriva rău credinciosului Arie.

După încheierea Sinodului, Alexandru întorcându-se din Niceea în Constantinopol, îngerul Domnului s-a arătat fericitului Mitrofan, spunându-i: „După zece zile îți vei lua cununa de la Dumnezeu, iar scaunul bisericesc să-l ia, în locul tău, Alexandru, slujitorul tău”.

Deci, a venit și dreptcredinciosul împărat, marele Constantin, împreună cu alți părinți, ca să cerceteze pe Sfântul Mitrofan, care era bolnav și zăcea pe patul morții.

Când l-a întrebat pe cine îl va binecuvânta să primească scaunul arhieresc după mutarea sa, Sfântul Mitrofan a răspuns: „Domnul mi-a descoperit că după mine va lua scaunul arhieresc Alexandru, împreună-slujitorul meu, cel vrednic de adevărata alegere și de harul Duhului Sfânt’. Așa s-a și întâmplat.

Ducându-se Sfântul Mitrofan la Domnul, a fost pus, ca al doilea ierarh al Constantinopolului, Alexandru.

El a păstorit bine turma cea cuvântătoare a lui Hristos și aducea la dreapta credință pe eretici și pe păgâni, pentru că nu numai cu arienii avea mare luptă, dar și cu filosofii păgâni.

***

Unii dintre acești filosofi, îndrăznind, se apropiau de împărat și îl certau, că a lepădat credința cea veche părintească, a lepădat legile romane și a primit o credință și o lege nouă, care va fi, ziceau ei, nu spre întărire, ci spre risipirea împărăției. Ei rugau pe împărat să le poruncească să întrebe de credință pe Alexandru, episcopul lui. Deci, împăratul a poruncit să se facă întrebare înaintea poporului.

Alexandru, arhiereul lui Dumnezeu, fiind plin de Duhul Sfânt, a încuviințat aceasta.

Ducându-se mulți filosofi și voind toți să se întrebe cu episcopul creștin, Sfântul Alexandru i-a rugat să aleagă pe unul dintre ei mai înțelept și bun cuvântător și să-l pună înaintea sa la întrebare, iar ceilalți să asculte. Și ei au ales pe unul și l-au pus înaintea arhiereului, iar ei singuri s-au pregătit să asculte cu luare aminte.

Începând Sfântul Alexandru, a zis către filosof: „ În numele Domnului meu Iisus Hristos, îți poruncesc să taci!” Și îndată i s-a legat limba filosofului și a rămas mut, neputând zice nimic. Văzând aceasta, adunarea filosofilor s-a înfricoșat și s-a rușinat. Deci, unii dintre ei au fugit de rușine, iar alții au crezut în Hristos.

Filosoful cel amuțit, văzând prin amenințare rătăcirea sa, iar credința creștină arătându-i-se a fi dreaptă nu prin cuvinte meșteșugite, ci prin putere dumnezeiască, a căzut la picioarele arhiereului și i s-a dezlegat limba din amuțire, și cu mare glas a început a slăvi pe Hristos și s-a botezat împreună cu ceilalți prieteni ai săi.

Atunci s-a făcut bucurie împăratului și tuturor credincioșilor, încât Dumnezeu, care a dăruit atâta putere minunată plăcutului său, era slăvit de toți.

&&&

Trecând câțiva ani de la întâiul Sinod Ecumenic și fiind chemat la Constantinopol ereticul Arie, a amăgit cu vicleșug pe dreptcredinciosul împărat Constantin, când l-a întrebat de crede așa cum Sfinții părinți au întărit în Sinodul din Niceea.

Iar el, având în sân o hârtie unde era scrisă credința eretică, își lovea cu dreapta pieptul, zicând: „Așa cred”, ca și cum se învoia cu credința cea întărită în Niceea, dar în gând zicea: „Așa cred, precum am scris cu mâna mea, și cum am în sânul meu”.

Jurându-se înaintea împăratului că așa crede, și împăratul neștiind vicleșugul aceluia, a crezut cuvintele lui cele meșteșugite. De aceea, l-a trimis la Preasfințitul Alexandru, poruncindu-i să primească pe Arie întru împărtășirea bisericească.

Ziua de Duminică a fost rânduită ca să intre Arie în biserică spre împărtășire. Sfântul Alexandru însă se îndoia a-l primi, ca pe un începător de eresuri.

Fiind sâmbăta spre Duminică, în acea noapte arhiereul lui Dumnezeu, Alexandru, a stăruit la rugăciune înaintea Sfântului altar și cu lacrimi se ruga lui Dumnezeu ca îndată să-i ia sufletul din trup, ca să nu vadă ziua aceea, în care Arie avea să se apropie și să ia împărtășirea cu Sfintele Taine. Dar Dumnezeu, milostivindu-se spre Biserica Sa, a hotărât să piardă pe Arie de pe pământul celor vii.

Sfântul rugându-se astfel lui Dumnezeu, după ce s-a făcut ziuă, s-a apropiat ceasul sfintei slujbe. El a văzut pe Arie că venea, cu multă mândrie, de la palatul împărătesc la biserică, înconjurat de boierii care erau de eresul lui și de o mulțime de oameni înarmați. Apropiindu-se de locul ce se numea „Forul lui Constantin”, a căzut frică asupra lui din mustrarea conștiinței și, de frică, i-a venit nevoia cea trupească.

Deci, a aflat o latrină publică în care intrând el, a fost lovit cu o durere cumplită la cele dinăuntru și a crăpat în două ca și Iuda, ieșind din el măruntaiele. Astfel a pierit cu ticăloșie, lepădându-și sufletul cu amar.

Atunci îndată s-a înștiințat toată cetatea de cumplita moarte neașteptată a ereticului Arie. Deci, ereticii s-au rușinat, iar dreptcredincioșii s-au bucurat, că Hristos, adevăratul Dumnezeu, este răzbunător asupra hulitorilor.

Preasfințitul arhiepiscop Alexandru, auzind de aceasta, a dat mulțumire lui Dumnezeu, cel ce S-a milostivit spre Biserica Sa.

Apoi, bine cârmuind Biserica lui Hristos ani îndestulați, a ajuns la adânci bătrâneți. iar când a fost aproape de sfârșit, credincioșii au înconjurat patul păstorului lor și-l întrebau: „Părinte, cui ne lași pe noi, fiii tăi? Pe cine vei pune în locul tău, care, mergând pe urmele tale, ar putea să îndrepte bine Biserica?”.

Iar el, arătând spre cei doi clerici care stăteau aproape, spre preotul Pavel și spre diaconul Macedonie, a zis: „De voiți să aveți păstor învățător și strălucit prin fapte bune, alegeți-l pe Pavel. Iar de voiți să-l aveți numai frumos la față și cu podoaba din afară cinstit, atunci alegeți-vă pe Macedonie!”

Acestea zicând, marele arhiereu Alexandru și-a dat sufletul în mâinile lui Hristos, în anul 337, având de la nașterea sa 98 de ani.

(Viaţa şi Acatistul Sfântului mare ierarh Alexandru, arhiepiscopul Constantino-polului)

„Îndreptător credinței și chip blândeților, învățător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câștigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte Ierarhe Alexandru, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre."

Troparul Sfântului Ierarh Alexandru

www.edituraptriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-314-2

